

Lesbrief 26 – Handelen en Zijn

Jaar 2

Kim Nataraja

Het verhaal van Martha en Maria uit het Evangelie van Lucas (Lc 10,32-43) laat zien hoe belangrijk het is dat handelen en zijn samengaan, hoe belangrijk de relatie tussen actie en contemplatie is. Martha staat voor het actieve, drukke leven dat we allen dagelijks leiden, met zijn eisen van werk, vriendschap en gastvrijheid. Wie heeft zich nooit eens geërgerd aan anderen, die konden luisteren naar een geliefde gast of die mediteerden, terwijl hij of zij – in plaats van erbij te kunnen zijn – zich bezig moest houden met het bereiden van een maaltijd, die naderhand gezamenlijk genuttigd zou worden? Maria is het contemplatieve deel van ons zijn, dat mediteert en intens luistert naar de innerlijke Christus tijdens het gebed of Hem ontmoet in het aandachtig lezen van de Schrift, de Lectio Divina.

In zekere zin symboliseert dit verhaal wie wij zijn. Actie en contemplatie zijn de twee kanten van ons wezen. We zijn zowel Martha als Maria. Als we zo druk zijn en mopperen dat we zo weinig tijd hebben om te mediteren, dan heeft Martha de overhand. Als we contempleren en onze baan opgeven om onszelf volledig toe te wijden aan de taak van het gebed of de meditatie en intens luisteren, dan willen we alleen maar Maria zijn. Maar we kunnen niet uitsluitend ofwel de één of de ander zijn, we zijn het beide, zelfs als we in gemeenschap leven: bidden en werken – 'ora et labora', de regel van een Benedictijnse Gemeenschap en de regel van ons leven.

Martha is bezig met een belangrijke taak door alles klaar te maken voor de gezamenlijke maaltijd, maar door zich hier gebelgd op te concentreren, verliest ze het zicht op het recht van bestaan van de andere helft van haar ziel, de intens luisterende aandachtige Maria. Jezus wijst haar hier op: "Martha, Martha, je maakt je zo druk en je maakt je bezorgd om zoveel dingen." Doen we dit niet bij tijden allemaal? Vooral bij dat soort gelegenheden zouden we onze contemplatieve kant niet moeten vergeten, zodat we onze werk met meer aandacht zouden kunnen doen in plaats van te morren. Als we maar konden doen, wat we moesten doen vanuit handelen, vanuit het bewustzijn van ons diepe innerlijke centrum, waar compassie en vriendschap voor anderen huist. Degene die mort is ons ego, die behoefte heeft aan waardering, die geprezen wil worden en anderen berispt wil zien. Maar in plaats hiervan hebben we de aanvaarding en de integratie van beide kanten van ons wezen nodig: soms moeten we Martha zijn, maar we kunnen op andere momenten ook Maria zijn en dat is ook goed. In het leven van Jezus zelf zien we dit wonderbaarlijke evenwicht tussen actie en contemplatie. Hij trekt rond door het land terwijl hij predikt en geneest en toch horen we vaak dat hij zich terugtrekt op een rustige plaats om stil te zijn en te bidden: "Gedurende deze tijd ging hij op een dag de heuvels in om te bidden en hij bracht de nacht door in gebed tot God."

Het huidige kerkleven richt zich vooral op Martha en sommigen zijn zelfs het werk waarvoor Maria geprezen werd door Jezus vergeten. Er wordt gedaan, er wordt voor anderen gezorgd, er wordt gepraat en men spreekt het zegengebed uit, er is aanbidding, het smeekgebed, de voorbede, dankzegging en liturgisch gebed – allemaal belangrijke en gangbare manieren van gebed. Maar het werk van Maria, het stille gebed, het diepe luisteren – de contemplatie – wordt weggeschoven naar de paar nonnen en monniken die zich aangetrokken voelen tot deze manier van leven. Dit was John Main's roeping in het leven, die Laurence Freeman voortzet: proberen om gewone christenen opnieuw verbinding te laten krijgen met de lang gevestigde traditie van het contemplatieve gebed, dat teruggaat op de onderrichting van Jezus. In 2007 ontving de Wereldgemeenschap voor Christelijke Meditatie canonieke erkenning van het Vaticaan als een oecumenische contemplatieve gemeenschap, die het belang van het werk van Maria beaamt.